7.SINIF 5. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık ISPARTA Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. **Ek fiilin cümleye kattığı anlamları, boşluklara örnekteki gibi yazınız.**

Terk edilmiş alışkanlık	Gerçekleşmemiş niyet	Kesinlik
Başkasından duyma	Küçümseme	Şart

a) Projedeki işleri yaparken kimseden yardım almamışmış. (küçümseme)
b) Güzel bir hediye almayı düşünüyorsan kitaptan daha iyisini bulamazsın. (………………………)
c) O yıllarda biz de diğer çocuklarla mahalle maçları yapardık. (………………………)
d) Sultan Hanım da yarından itibaren ev yemekleri yapacakmış. (………………………)
e) Geçen ayki doğa yürüyüşüne de katılacağını söylemişti. (………………………)
f) Bilinçsiz tüketim küresel ısınmayı beraberinde getirmiştir. (………………………)

2. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşlukları verilen deyimlerden uygun olanları ile doldurunuz.**

Leyleği havada görmek

İçine su serpilmek

Su gibi ezberlemek

Taş taş üstünde bırakmamak

Köye geri dönelim diyorsun da sel tüm evleri yıkmış, - - - -
Günlerdir gözüme uyku girmiyordu, söylediklerin - - - - rahat uyurum artık.
Sürekli seyahate çıkıyorsun, - - - - galiba.
Murat Hoca'nın yöntemiyle iki günde kelimeleri - - - -

3. **Üstelik** **Çünkü** **Hatta** **Özellikle** **Fakat**

Aşağıdaki cümleleri verilen geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanarak örnekteki gibi birleştiriniz.

- İletişim araçları dünyayı küçültmüş, dünyadaki diller arasında yoğun bir alışveriş başlamıştır.
- Türkçeye Batı dillerinden çok sayıda yabancı sözcük girmiştir.

(İletişim araçları dünyayı küçültmüş, dünyadaki diller arasında yoğun bir alışveriş başlamış özellikle Türkçeye Batı dillerinden çok sayıda yabancı sözcük girmiştir.)

- Annesi daha çok odun bulmak için dağa çıkmalarını istemişti.
- Herkes bu kışın çok sert geçeceğini söylüyordu.

…………………………………………

- Adama o kadar yardım ettim.
- Teşekkür bile etmedi.

…………………………………………

- Ölünceye kadar İstanbul'da kalmaya karar vermişti.
- Ailedeki büyüklerin vefatı onu bu şehirden soğutmuş, memlekete dönmeye zorlamıştı.

…………………………………………

- Yeşillik beni kendine hayran bıraktı, o kadar daldım ki etrafı göremiyordum.
- Atın nereye gittiğinin farkında bile değildim.

…………………………………………

4. Aşağıdaki atasözlerinin anlamlarını bulup eşleştirerek ortaya çıkan şifreyi bulunuz.

	Atasözleri		Anlamları
Ör.1.	Üzüm üzüme baka baka kararır.	1	Her zaman bir arada bulunan, arkadaşlık eden kimseler, birbirlerine huy aşılar.
Ç	Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur.		İnsanlar küçük yaşta kolay eğitilir.
Z	Her ağaçtan kaşık olmaz.		Mart ayındaki şiddetli soğuklarda insanlar ellerine geçen her şeyi yakmak zorunda kalırlar.
T	Ağaç yaşken eğilir.		Elinden geldiği hâlde kimseye iyilik etmeyenler için kullanılan bir söz.
E	Ağacı kurt, insanı dert yer.		Çocuklar ana ve babalarından öğrendiklerini yapmaya özenirler.
İ	Ağaca çıkan keçinin dala bakan oğlağı olur.		Özelliği olan bir iş için sıradan birisi kullanılamaz.
V	Su uyur, düşman uyumaz.		Bakılıp onarılan şeylerden yararlanılır, bakımsız bırakılanlardan bir yarar elde edilemez.
E	Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.		Kurt, ağacı nasıl içten içe kemirirse dert de insanı içten içe yer bitirir.
E	Kuş, kanadına kira istemez.		Düşmana karşı her zaman uyanık davranmak gerekir.
M	Yağmur olsa kimsenin tarlasına düşmez.		Azar azar olagelen şeyler, birikerek önemli bir niceliğe ulaşacağı için küçümsenmemelidir.
R	Damlaya damlaya göl olur.		Kişi, kendi işi için zaten harcayacağı çabadan dolayı başkasından karşılık beklemez.

5. Aşağıdaki deyimleri anlamlarıyla eşleştirerek şifreyi bulunuz.

	Deyimler		Anlamları
Ör:1	Ağaç olmak	1	Bir yerde ayakta durarak çokça beklemek
Ç	Su gibi akmak		Çok çalışkan
Ö	Sular seller gibi		Neşe ve konuşkanlığını yitirmek, susmak
Y	Arı gibi		Müşterisi olmayıp boş oturmak
P	Çiçeği burnunda		Çok gezmek
A	Kuş sütü ile beslemek		Zamanın hızla geçmesi
T	Tekeden süt çıkarmak		Bir metni yanlışsız söyleyecek kadar
E	Dut yemiş bülbüle dönmek		Yeni, çok taze yeni koparılmış
E	Leyleği havada görmek		Uzayıp giden, bir türlü sonuca bağlanamayan sorun
A	Yılan hikâyesi		Olamayacak şeyleri olur duruma getirmek
R	Sinek avlamak		Herhangi bir sebeple ne yapacağını bileme-mek, çok şaşırmak
M	Sudan çıkmış balığa dönmek		Eksiksiz, özenli bir biçimde beslemek

6. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik eylemleri bulup çeşitlerini işaretleyiniz.**

			Kurallı Birleşik Eylem				
	Cümleler	Yardımcı Eylemle kurulmuş Birleşik Eylem	Yeterlik Birleşik Eylemi	Tezlik Birleşik Eylemi	Sürerlik Birleşik Eylemi	Yaklaşma Birleşik Eylemi	Anlamca Kaynaşmış Birleşik Eylem
1	Bırakın da doğa size dadılık etsin.						
2	Bugünden itibaren düzenli çalışabilirim.						
3	Olumlu davranışlarıyla sonunda öğretmeninin gözüne girdi.						
4	Sen bekleyedur biz onu görüp geleceğiz.						
5	Bahar gelsin; çayırları, bayırları seyredin.						
6	İşim acele, şu soruya bakıverir misin?						
7	Sınavı kazanınca ağzı kulaklarına vardı.						
8	Ben onun bugün geleceğini hissettim.						
9	Bana güvenmeyenlere ben de güvenemem.						
10	5 Haziran Dünya Çevre Günü olarak kabul edildi.						
11	O konuşmaya başlayınca onu kimse susturamaz.						
12	Ayşe ayaktayken öğretmen sınıfa giriverdi.						
13	Maçta arkadaşı ittirince düşeyazdı.						

7. Ek fiilin iki görevi vardır:

1. İsim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapmak
2. Çekimlenmiş (basit zamanlı) fiillere eklenerek onları birleşik zamanlı yapmak

Bu tabloya göre cümlelerde ek fiilleri bulup görevlerini ilgili yerlere yazınız.

	Cümleler	Ek-fiilin görevi
1	Uzun süre nefes almadan su altında kalmıştı.	2.Görevi
2	Tren uzaklaştıkça tekerlek sesleri de uzaklaşıyordu.	
3	Seda'nın uykusu bir kuş uykusu kadar hafifti.	
4	Odanın diğer tarafında kardeşi uyuyordu.	
5	Yaşlı ve çok zayıftı annesi.	
6	Yorganın üzerine mantosunu da atmıştı.	
7	Hasta bir koyun gibi hırıltılar çıkararak öksürüyordu.	
8	Yavrusunu tarlaya kadar götürürdü.	
9	Bu onun için hiç de kolay bir iş değildi.	
10	Ama hiç şikâyet etmezdi.	
11	İlk torununa bakmak için katlanamayacağı fedakârlık yoktu.	
12	Gece yarısı olmasına rağmen Seda'nın gözüne uyku girmiyordu.	
13	Daha neler gelecekti başlarına?	
14	Evleri tamamlanmamıştı henüz.	
15	Kerpiç duvarların düzlenmesi, sıvası işleri vardı daha.	
16.	Hâlâ görür gibiydi o günleri.	
17.	Hiç unutamayacağı bir gündü o.	
18	Akrabalarına verecekleri hediyeleri hazırlıyorlardı.	
19	Dereden çiçeklerin taze kokusu gelirmiş.	
20	Hemen yakında bir bıldırcının ötüşü duyulsaydı...	
21	Hayatlarında her şey sade, açık ve kaygısızmış.	

8. **Aşağıdaki metinde yay ayraç içinde gösterilen yerlere uygun noktalama işaretini koyunuz.**

Ah ( ) Küçük Prens ( ) Huzurlu yaşamını yavaş yavaş anladım ( ) Uzun süre ( ) tek eğlencen kendini gün batımlarının dinginliğine kaptırmak olmuş ( ) Bu yeni ayrıntıyı ( ) dördüncü günün sabahında bana söylediklerinden anladım ( )

( ) Gün batımını izlemeye bayılırım ( ) Haydi ( ) gidip gün batımını izleyelim ( )

9. Dizelerdeki söz sanatlarını karşılarına yazınız.

Son yaprağımı savurdum rüzgâra
Yapayalnızım göğe uzanan dallarımla

Uçurtmalar bekliyor rüzgârı
Çocukların ellerinden uzanmak için göğe

Nazlı yardan kem haberler geliyor
Dostlarım ağlıyor düşmanlar gülüyor

Çocukluğum altın başaklarda saklı
Parlak, bereketli, özlem dolu

10. Aşağıdaki cümlelerde yer alan fiillerin yapılarını işaretleyiniz.

	Cümleler	Basit Fiil	Türemiş Fiil	Birleşik Fiil
1	Kadın, başını kaldırıp bana baktı.			
2	Üç aydır üzerinde çalıştıkları projeyi tamamladılar.			
3	Yıllar sonra rastladı birbirlerine iki kardeş.			
4	Dün indirimdeyken alıverseydi keşke istediğini.			
5	Dünya, salgın hastalıklara karşı çaresiz kalıyor.			
6	Filmin başından sonuna kadar güldük.			
7	Uzakta bir çam gölgesinden olanları seyrederdim.			
8	Toplantıda konuşulanları başından sonuna kadar yazdım.			

11. Aşağıda verilen dörtlüklerdeki ses benzerliklerini yazınız.

Onu tarihe sorun, yoktur eminim bir eşi,
O güneş yüzlü, güneş sözlü, güneşler güneşi!
Sözü halkın dilidir, gözleri hakkın ateşi,
O güneş yüzlü, güneş sözlü, güneşler güneşi!
Yusuf Ziya Ortaç

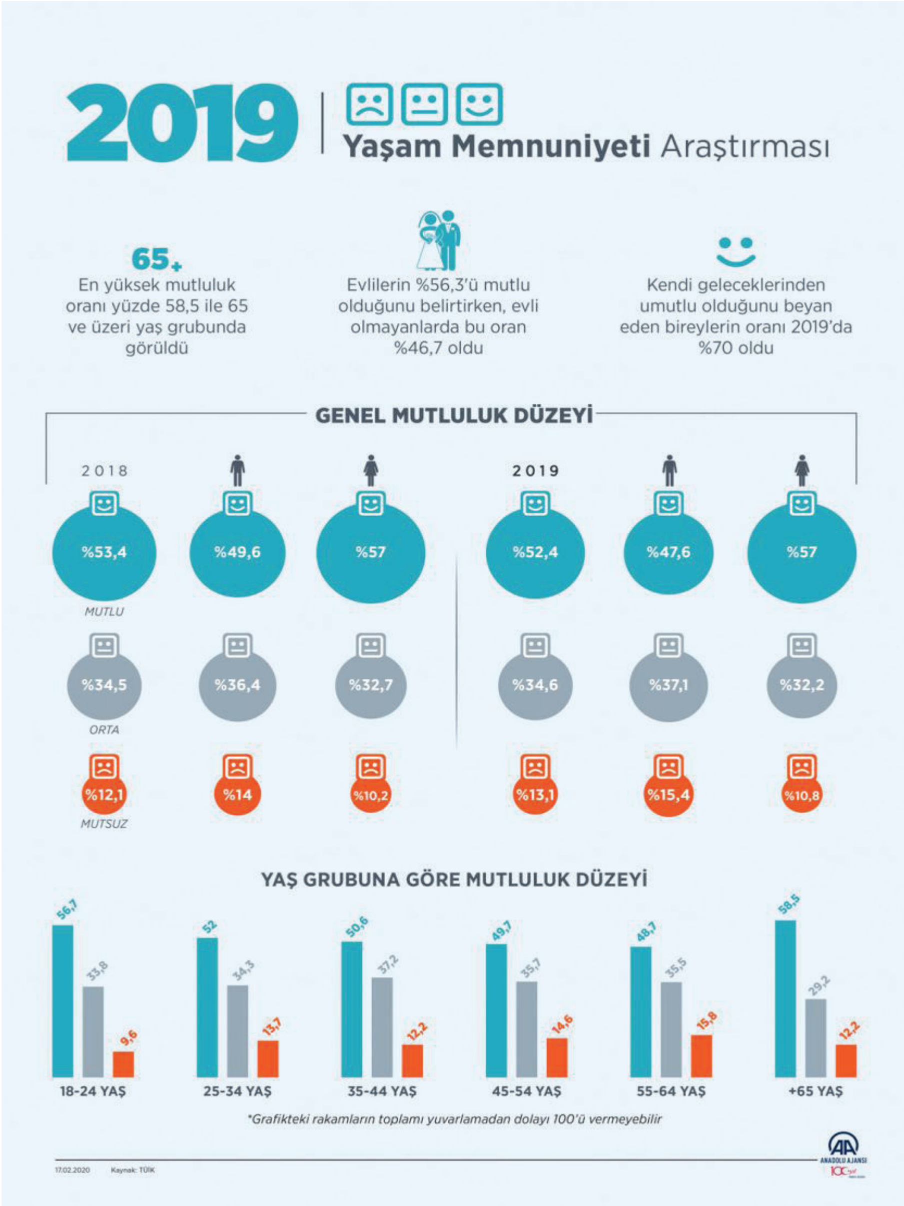
Çekin halay, çalsın durmadan sazlar
Çekin ağır ağır, halay düzülsün.
Süzülsün oyunlar, süzülsün nazlar
İnce beller, mahmur gözler süzülsün.
Ahmet Kutsi Tecer

12. Aşağıdaki deyimleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

1	Renkten renge girmek	A	Bir şeye erişmeyi çok istemek
2	Mangalda kül bırakmamak	B	Yetersiz araçlarla, sürekli ve sabırlı bir biçimde çalışıp işi başarmaya çalışmak
3	Can atmak	C	Korkudan veya utançtan yüzünün rengi değiş-mek
4	İğne ile kuyu kazmak	D	Yapamayacağı şeyleri söylemek

1) ... 2) ..... 3) ..... 4) .....

13.

Verilen görsele göre aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

1) Yapılan araştırmaya göre en yüksek mutluluk oranı………………………… yaş grubundadır.

2) Mutlu olan kadınların oranı erkeklere göre daha……………………………..

3) 2019 yılında mutlu insan sayısı 2018'e göre…………………………

4) En mutlu yaş aralığı ……………………..iken en mutsuz yaş aralığı……………………………

14. Yazın her zamanki gibi köye gitmiştik. Dayım köydeki Yanartaş'ı bu sefer kesinlikle görmemiz için ısrar etti. Biz de dedemin traktörüne doluşup tozlu, çakıllı, toprak yollardan geçerek dağın yamacındaki akarsuyun yanında durduk. Dayım eliyle ileride bir yeri işaret ederek "İşte, orada!" dedi. Suyun sesi, yemyeşil ağaçların ortasında duran irice, kırmızı renkli bir taş hepimizin bir anda dikkatini çekmişti.

Bu metindeki hikâye unsurlarını ilgili bölümlere yazınız.

OLAY	KİŞİLER	YER (MEKÂN)	ZAMAN

15. **Aşağıdaki metindeki boşlukların içine uygun noktalama işaretlerini getiriniz.**

Doğa ( ) insanın içinde yaşadığı ( ) nefes aldığı ( ) hayat bulduğu yerdir ( ) İnsan her şeyini doğadan karşılar ( ) içtiğimiz su ( ) yediğimiz sebze ve meyveler ( ) aldığımız oksijen ( ) Peki ( ) bunların kıymetini ne kadar biliyoruz ( )

16. Aşağıdaki cümlelerdeki fiillerin yapıları sembollerle gösterilmiştir.

□ Mehmet, matematik sorularını zorlanmadan çözüverdi.

○ Bu olayın ne kadar önemli olduğunu kavradı.

△ Kobe Bryant anısına anma töreni düzenlendi.

Buna göre,

Barış Manço 20 Ocak 1943 yılında dünyaya geldi. Müzikle lise yıllarında tanıştı. Onuncu plağı "Dağlar Dağlar" ile büyük ses getirdi. 1971 yılında "Kurtalan Ekspres" adlı müzik grubunu kurarak ilk klibini çekti. Müzik kimliğinin yanında çocuk ve aileye yönelik programlar da yaptı. 31 Ocak 1999'da kalp krizi geçirerek hayatını kaybetti. Devlet sanatçısı unvanı bulunan Barış Manço için devlet töreni yapıldı.

metindeki fiilleri sembollere göre sınıflandırınız.

□ ....

○ ....

△ ....

17. Aşağıdaki cümlelerde ek eylem alan sözcüklerin altlarını çiziniz.

- Dün sabah kahvaltı yapmadan evden çıkmıştı.
- Verilen uyarılara rağmen yapacağından geri kalmıyordu.
- Bu yapılanları görebiliyorsan neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilirsin.
- Sallanan koltuğunda uyuklayarak zaman geçirmek Hüseyin Efendi'nin en büyük zevkidir.
- Bu kitap en çok satanlar listesinde birinci sıradadır.
- Akdeniz Bölgesi'nde ılıman havanın iç bölgelere sokulmamasının nedeni dağların denize paralel olmasıdır.
- Bölgedeki verimli tarım alanlarının varlığı ve iklimin elverişli olması tarım ürünlerinin çeşitliliğini artırmıştır.

18. "Doğa bizim her şeyimizdir evladım: anamız, babamız, evimiz…" diye anlatmaya başladı yanımda oturan, görmüş geçirmiş olduğu her hâlinden belli olan ihtiyar. Hava gittikçe kararıyordu. Güneş etraftan elini ayağını tamamen çekmiş ve bizimle çoktan vedalaşmıştı. Yalnız karşımızdaki dağların doruklarına atılmış kırmızı bir bez gibi rüzgârla hafif hafif kıpırdıyordu.

Bu metinle ilgili verilenlerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

( ) Metnin kahramanı ihtiyar adam ve yazardır.

( ) Olay akşam saatlerinde yaşanmıştır.

( ) Olay bir yolculuk esnasında yaşanmıştır.

( ) Metinde "deneyimli" anlamına gelen bir kelime grubu vardır.

( ) Metinde benzetmeden yararlanılmıştır.

( ) Metinde "kendinden geçmek" anlamına gelen bir deyim kullanılmıştır.

19. Her geçen gün nüfusun artmasıyla beraber insanların tüketim maddeleri de aynı oranda artış göstermektedir. Bu maddelerden çıkan atık madde miktarı da artmaktadır. Birçok atık; evlerimizde, iş yerlerimizde veya okullarımızda bilinçli bir şekilde geri dönüşüm odaklı farklı alanlarda biriktirilmesi ile ekonomiye geri kazandırılarak enerji, su, doğal kaynaklar gibi birçok alanda tasarruf yapmamızı sağlar.

Metinde geçen bazı sözcüklerin anlamları verilmiştir. Bu sözcükleri bularak anlamına uygun boşluklara yazınız

……………: Bir ülkede, bir bölgede, bir kentte, bir köyde oturanların tümü.

…………..: Üretilen veya yapılan şeylerin kullanılıp harcanması.

…………..: Üretimden tüketime kadar olan tüm aşamalarda ortaya çıkan ve kullanıcının işine yaramayan maddelerin tamamı.

……………: Kendi etkinliğinin farkında olan, şuurlu.

……………: İnsanların yaşayabilmek için üretme, ürettiklerini bölüşme biçimlerinin ve bu faaliyetlerden doğan ilişkilerin bütünü, iktisat.

…………..: Tutum

20. Hava hiç de soğuk değildi. Oysaki zangır zangır titremeye başlamıştım. Hızlı yürümemize rağmen aynı yerde sayıp duruyor gibiydik. Bugüne kadar çok dağ yürüyüşü yapmıştım. Lakin bu başkaydı. Hem çok zordu hem de beni geri iten bir şeyler vardı. Hatta bu defa grubun beni özgür bırakması için yalvarmıştım. Ne yazık ki bütün bu girişimlerim sonuçsuz kalmıştı.

Bu metinde geçen geçiş ve bağlantı ifadelerinin altını çiziniz.

21 ve 22. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Allah'ın günü ev, okul; okul, ev. Oysa her gün okula giderken ya da eve dönerken önünden geçtiğim büyük yıkıntının orada neler görmezdim. Ben yaşta, benden büyük üç dört, kimi zaman beş altı çocuk, türlü türlü oyunlar oynarlardı. "Birdirbir!" deyip koşa koşa gelerek orta yerde iki büklüm duran bir çocuğun sırtına eliyle basar basmaz bacaklarını kaldırıp atlıyorlar. Halbuki ben evde birazcık hoplasam aşağıdan, yukarıdan "Ayy, evi başımıza yıkacak!" gibi sesler yansırdı.

21. **Bu metinde ek eylem almış fiilleri aşağıya yazınız.**

..

22. **Bu metinde geçen deyimleri bularak anlamlarını tahmin ediniz. Tahmininizin doğru olup olmadığını deyimler sözlüğünü kullanarak kontrol ediniz.**

DEYİM	TAHMİNİM	SÖZLÜK ANLAMI

23. Gök bilimcilere göre kış, güneş ışınlarının Oğlak Dönencesi'ne dik geldiği tarihte başlar. Bu tarih genellikle 21 Aralık'a denk gelir ve bundan sonra gündüzler uzar. Ancak iklim verilerini kaydederken ve karşılaştırırken kullanılan tarihlerin belirli olması önemlidir ve bu nedenle meteorolojik kışın başlangıcını işaretlemek için 1 Aralık tarihi sabit olarak kullanılır. Elbette bu tarihler kuzey yarımküre için geçerlidir. Kışa dair asıl ilginç olanıysa bu mevsimin Dünya'nın Güneş'e en yakın olduğu zaman yaşanmasıdır. Genelde mevsimlerin Güneş'e yakınlık ve uzaklıkla ilgili olduğu düşünülür. Oysa bu durum yerkürenin ekseninin eğik olmasına bağlıdır. Eksenin eğik olması güneş ışınlarının farklı açılarda yeryüzüne gelmesini sağlar ve bu sayede mevsimler oluşur.

Bu metinle ilgili verilen bilgilerin doğru olanlarına D, yanlış olanlarına Y yazınız.

( ) Kuzey yarımkürede en kısa gündüz, 21 Aralık'tadır.
( ) Dünya Güneş'ten uzaklaşınca kış mevsimi başlar.
( ) Aralık, güney yarımküre için kışın ilk ayıdır.
( ) Güneş ışınlarının farklı açıları mevsimleri oluşturur.
( ) Dünya'nın ekseni eğik olmasaydı mevsimler oluşmazdı.

24. Yağmur damlası genelde " damla" şeklinde resmedilir. Aslında yüzey geriliminin molekülleri bir arada tuttuğu düşünülürse su damlası küre şeklindedir. Ancak düşmeye başladığında ve diğer yağmur damlalarıyla çarpıştıkça büyür ve şekli değişir. Hava direncinin de işe karışmasıyla su damlasının alt kısmı düzleşir, daha da büyüdüğünde bir fasulye gibi görünür.

Aşağıdaki kutucuğa cevabı bu metin olan bir soru yazınız.

25. Aşağıdaki dörtlüklerde geçen söz sanatlarının hangisi yanlış belirtilmiştir?

A)	Tam otların sarardığı zamanlar Yere yüzükoyun uzanıyorum Toprakta bir telaş, bir telaş Karıncalar öteden beri dostum	KİŞİLEŞTİRME
B)	Güneş ufkun kenarından Yavaş yavaş yükseliyor Köyün yüce dağlarından Serin nefesler geliyor	TEZAT (KARŞITLIK)
C)	Ben küçücük bir ağacım Yurdumun bir bahçesinde Topraklar tüterken görün, Dallarım çiçeklensin de	KONUŞTURMA
D)	İlkbaharda ağaçlar Bir gecede açarlar Gelin gibi olurlar Rengarenk kelebekler	BENZETME

26. Gezegenimizin atmosferi tıpkı bir sera gibi çalışır. Yeryüzüne ulaşan güneş ışınlarının neredeyse yarıya yakını yeryüzüne ulaşmadan yansır. Atmosferimiz, sera gazı olarak da nitelendirilen karbondioksit, metan, su buharı, ozon, azot vb. gazlar sayesinde yeryüzünden yansıyan güneş ışınlarının bir kısmını tekrar yeryüzüne gönderir. Bir battaniye işlevi gören sera gazları sayesinde yeryüzündeki ortalama sıcaklık; insanlar, hayvanlar ve bitkilerin hayatını sürdürmesine imkân verecek bir ısı düzeyini, 15°C'yi, yakalar. Sera gazları olmasaydı yeryüzünün ortalama sıcaklığı -18°C civarında olurdu. Sera gazlarının bu doğal etkisi "sera gazı etkisi" olarak adlandırılır.

Bu parçadan,

I. Atmosferin diğer adı

II. Sera gazlarının görevi

III. Sera gazı etkisinin ne olduğu

IV. Atmosferin canlıların gelişimindeki yeri

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II. B) I ve IV. C) II ve III. D) II ve IV.

27. Şimdi bir rüzgâr geçti buradan
Koştum ama yetişemedim.
Nerelerde gezmiş tozmuş
Öğrenemedim.
Cahit KÜLEBİ

Selma Öğretmen, öğrencilerinden bu dörtlükte geçen fiillerin yapı özelliklerini söylemelerini istemiştir.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlışlık yapmıştır?

A) Esra: Dörtlükte yeterlilik fiiline örnekler vardır.

B) Mehmet: Dörtlükte basit fiiller vardır.

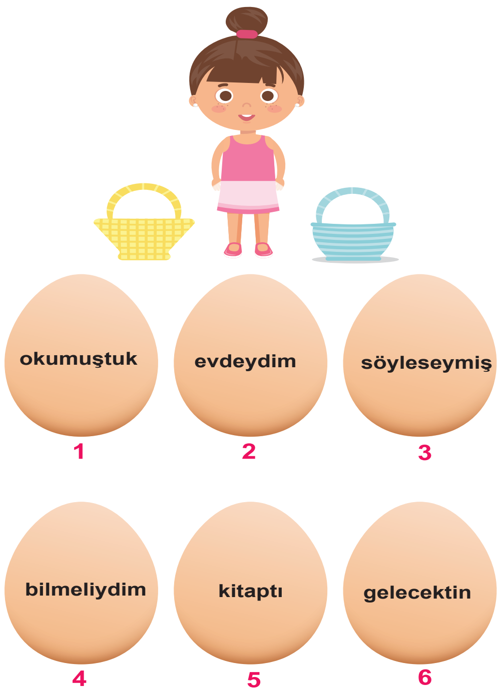
C) Ali: Dörtlükte olumsuz fiiller vardır.

D) Erdem: Dörtlükte yardımcı fiille yapılan birleşik fiil vardır.

28. Ek fiilin iki görevi vardır:

1. İsim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapmak
2. Çekimlenmiş (basit zamanlı) fillere eklenerek onları birleşik zamanlı yapmak

Zeynep ek fiilin aynı görevde kullanıldığı yumurtaları sepetlerine toplayacaktır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yumurtalar sepetlere doğru yerleştirilmiştir?

A)	(1-2-3)	(4-5-6)
B)	(1-3-4-6)	(2-5)
C)	(4-5)	(1-2-3-6)
D)	(1-2-3-4)	(5-6)

29. Uzmanların tahminine göre yağmur ormanları kıyımına bağlı olarak her gün 137 bitki ve hayvan türünü kaybediyoruz. Bu da yılda yaklaşık 50.000 türe denk düşüyor. Yağmur ormanlarındaki canlı çeşitliliği kayboldukça hayatı tehdit eden hastalıkların muhtemel tedavi imkânları da yok oluyor. Çünkü dünya çapında reçete ile satılan 121 ilaç, bitki kaynaklı maddelerden üretiliyor. Bugün yağmur ormanlarında bitki çeşitliliğinin azalması ilaç çeşitliliğini de azaltmıştır. Bu da hastalıkların tedavisini zorlaştırmaktadır.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yağmur ormanlarının azalmasının sonuçları

B) İlaçların bitkilerden elde edilmesi

C) Yağmur ormanlarındaki canlı çeşitliliği

D) İklim değişikliğinin doğaya etkisi

,

30. “ Çiçeklerimi düzenli olarak sularım.” **cümlesinin terk edilmiş alışkanlık anlamı verecek şekilde kullanımı aşağıdakilerden hangisidir?**

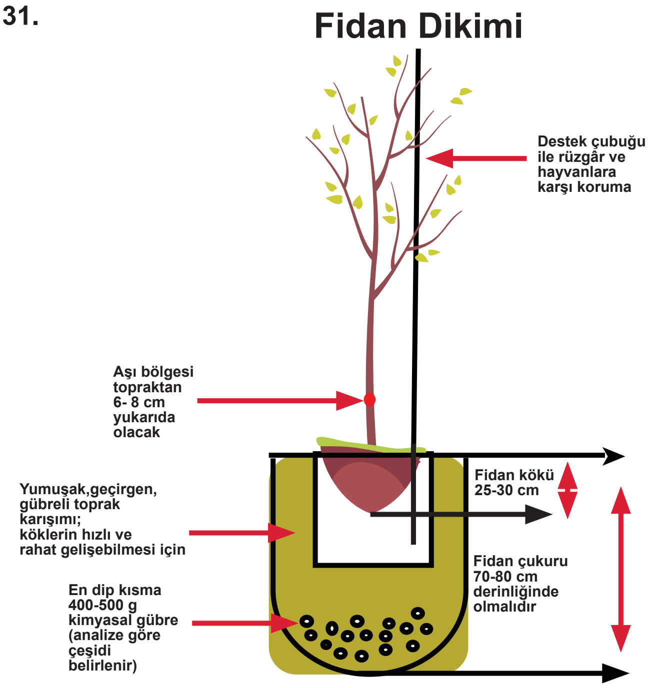
A) Çiçeklerimi düzenli olarak suluyormuşum.

B) Çiçeklerimi düzenli olarak sulardım.

C) Çiçeklerimi düzenli olarak sulayacakmışım.

D) Çiçeklerimi düzenli olarak sulamıştım.

31.

Görsele göre fidan dikimi ile ilgili,

I. Fidan çukurunun dikileceği derinlik

II. Fidanın dikileceği toprağın çeşidi

III. Destek çubuğunun işlevi

IV. Can suyunun hangi aşamada verileceği

V. Kimyasal gübre kullanma sebebi

bilgilerinden hangilerine ulaşılamaz?

A) I, III ve IV.

B) I, IV ve V.

C) II, III ve V.

D) II, IV ve V.

32. Aşağıdakilerden hangisinde örnek cümle, karşısında verilen anlama uygun değildir?

A)	Evimizi her pazar temizlerdik.	Terk edilmiş alışkanlık
B)	Gelince beni arayacaktın.	Gerçekleşmemiş beklenti
C)	Saklananlar ortaya çıksın, oyun bitmiştir.	Küçümseme
D)	Ankara’ya yarın gidiyormuş.	Başkasından duyma

33.

Bu afişten söz konusu yarışmayla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

A) İçeriğin ne olduğuna

B) Hangi kurum tarafından düzenlendiğine

C) Dereceye gireceklere verilecek ödüllere

D) Yarışmaya kimlerin katılabileceğine

34.

●. Yetişmek

● Yaşı artmak, yaşlanmak

● Genişlemek

"Büyümek" **sözcüğü aşağıdaki seçeneklerin hangisinde verilen anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?**

A) Büyüdükçe çok sevdiği bu oyunlara veda edecekti.

B) İhtiyar Süleyman Çavuş'un ellerinde büyüdüm.

C) Fetihlerle ülke büyüdükçe büyüyordu.

D) Çocuklar uyurken vücutları da büyür hayalleri de.

35. Osmanlılar Dönemi'nde hayvanlara verilen değerle ilgili güzel örnekler vardır: Hayvan ve ağaçlar yararına oluşturulan vakıflar, kediler için yapılmış binalar, hayvanların yararına kullanılacak miraslar, sonbaharda geri dönemeyen ve bakıma ihtiyaç duyan leylekler için dünyada örneğine rastlanmayan Bursa'daki leylek hastanesi, Dolmabahçe'deki kuş ve Üsküdar'daki kedi hastaneleri, cami ve mezarlıklardaki suluklar, kuş evleri, yük hayvanlarına merhametsiz uygulamalara karşı çıkartılan fetvalar, bu hayvanlara aşırı yükten dolayı ızdırap çektiren insanlara ceza verilmesi vb."

Bu metinde atalarımızın hangi ahlaki değere sahip oldukları vurgulanmıştır ?

A) Hoşgörü

B) Sadakat

C) Merhamet

D) Alçak gönüllük

36. İsim soylu sözcüklerin yüklem görevinde kullanılmasını sağlayan, ayrıca eklendiği çekimli fiilleri, birleşik zamanlı fiil yapan eklere ek fiil (ek eylem) denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki seçeneklerin hangisinde ek eylemin görevi farklıdır?

A) Türkistan topraklarından akın akın gelenler Anadolu'yu oluşturuyordu.

B) Türkistan olmasaydı bayrağımız Anadolu'da dalgalanmazdı.

C) Türkistan bizim ruh kökümüzdür, gönül mayamızdır.

D) Anadolu'da hür yaşamak istiyorsak Türkistan'ı çok iyi bilmeliyiz.

37. Geri dönüşümle ilgili hem bireysel hem de toplumsal olarak yapılması gerekenler şunlardır:

I. Ambalajında geri dönüşüm işareti olan ürünler tercih edilmelidir.

II. Cam şişe ve kavanoz gibi saklama ürünleri kullanılmalıdır.

III. Çocuklara oyuncak alınırken oyuncakların dayanıklı olmasına dikkat edilmelidir.

IV. Belediyeler ve çevre ile ilgili dernekler her mahalleye geri dönüşüm kumbaraları koymalıdır.

Numaralanmış maddelerden hangisi bireysel olarak yapılması gerekenlerden biri <u>değildir</u>?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

38. İsimler ve isim soylu sözcükler (zamir, sıfat, zarf, edat) ek fiil alarak cümlede yargı bildirir duruma gelip yüklem olur. Bu bilgiye göre,

I

Taşkent binaları Türk-İslam medeniyetinin nakışlarıyla süslüydü.

II

Türkülerimiz bizim altın çerçeveli boy aynalarımızdır.

III

Bize Uygurların en meşhur yemeği "lağmen" ikram edilmişti.

IV

Bakü; güzel, canlı ve sıcak bir şehirdir.

cümlelerinin hangisinde ek fiil bu görevi dışında kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV

39.

I. Yazılıların hepsinden yüz almışmış.(küçümseme)

II. Çocukken sokaklarda akşamlara kadar oyun oynardık.(terk edilmiş alışkanlık)

III. Bu olay olmasaydı yazın Antalya'ya gidecektik. (kesinlik)

IV. Babam şimdiye eve gelmiştir.(olasılık)

Numaralanmış cümlelerin hangisinde ek eylem cümleye yay ayraç içindeki anlamı <u>katmamıştır</u>?

A) IV. B) III. C) II. D) I.

40.

Bahar olsun da <u>seyredin</u> (I)
Nasıl <u>süsler</u> bayırları, (II)
Zümrüt gibi çayırları,

Yüze <u>güler</u> o incecik (III)
Gelin yüzlü papatyalar,

Altın gözlü papatyalar.

Bu dizelerdeki numaralanmış fiillerin yapısı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

	I	II	III
A)	BASİT	BİRLEŞİK	TÜREMİŞ
B)	TÜREMİŞ	TÜREMİŞ	BASİT
C)	BİRLEŞİK	TÜREMİŞ	BASİT
D)	BİRLEŞİK	BASİT	BASİT

41. Tarlalarda hoşa giden,
Sarı, turuncu, pembe, mor,
Birçok güzel çiçek olur.
Bence güzeldir hepsinden
Gelin yüzlü papatyalar,
Altın gözlü papatyalar.

Tevfik Fikret

Bu dizelerle ilgili verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Abartma vardır.

B) Benzetmeye yer verilmiştir.

C) Karşılaştırma yapılmıştır.

D) Deyim kullanılmıştır.

42.

Yaprakları <u>kıvır kıvır</u>, (1)
O da ayrı bir güzellik.

<u>Boy bos</u>, boyun <u>ip incecik</u>. (2, 3)
Hem güzel <u>hem de</u> nazlıdır. (4)

Bu dizelerde numaralanmış bölümlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

43.

Kızıl kum çölleri Buhara toprağının çoğunu pençelemiş. **I**	Buhara'da uçaktan iner inmez yüzümüzü sıcak bir rüzgar okşardı. **II**
Nüfusu bir buçuk milyon olan şehirde, halk daha çok köylerde yaşıyor. **III**	Yaz aylarında sıcaklık 50 dereceye kadar yükseliyor. **IV**

Numaralanmış cümlelerdeki fiillerden hangisinin yapısı farklıdır?

A) I. B) II. B) III. D) IV.

44. Birleşik fiiller; kurallı birleşik fiiller, yardımcı fiille kurulanlar ve anlamca kaynaşmış birleşik fiillerden oluşur.

- Kurallı birleşik fiiller her zaman bitişik yazılır.
- Yardımcı fiille kurulan birleşik fillerde ses düşmesi veya ses türemesi olursa fiiller bitişik, olmazsa ayrı yazılır.
- Anlamca kaynaşmış birleşik fiillerin bazıları bitişik bazılarıysa ayrı yazılır.

Bu açıklamaya göre seçeneklerin hangisinde birleşik fiillerin yazımı <u>yanlıştır</u>?

A) Bu kitabı okuduktan sonra olayların diğer kitapla bağlantılı olduğunu farkettim.

B) O kadar kursa gittim, bırak denizde yüzmeyi havuzda yüzmeyi bile yeni öğrenebildim.

C) Kardeşim top oynarken evdeki vazoyu kırınca bir anda süt dökmüş kediye döndü.

D) Sinirlendiğimizde veya başımıza kötü bir şey geldiğinde sabretmeliyiz.

45. Birleşik fiiller; kurallı birleşik fiiller, yardımcı fiille kurulanlar ve anlamca kaynaşmış birleşik fiillerden oluşur.

- takip ettim
- seyrettim
- vazgeçtim
- yürüyemez
- geledur

Buna göre yukarıdaki birleşik fiiler çeşitlerine göre ikili olarak gruplandırıldığında hangisi dışta kalır?

A) geledur

B) seyrettim

C) vazgeçtim

D) yürüyemez

46. Ek eylem aşağıdaki cümlelerden hangisine terk edilmiş alışkanlık anlamı katmıştır?

A) Bu söylediklerini iki yıl kadar önce tüm aile bireyleriyle yapardık.

B) Söylediklerine kendin inanırsan başkasının da inanmasını sağlayabilirsin.

C) Aynı tarihte aynı yerde tekrar bir araya gelip o günleri yâd edecektik.

D) Sana yapılan bunca iyilikten sonra daha dikkatli davranmalıydın.

47. Şafak sökerken sokağa bakıyorum. Tek tük geçenler var. Çoğu kadın. Yüzleri asık, adımları sert. Belli ki geride sevdiklerini, sıcak evlerini bırakıp hayat telaşına girmenin mutsuzluğunu yaşıyorlar. Şimdi evden çıkma sırası bende. Az sonra bu telaşın içine ben de dalacağım. Büzülüyorum, içimi bir hüzün kaplıyor.

Bu metinden aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

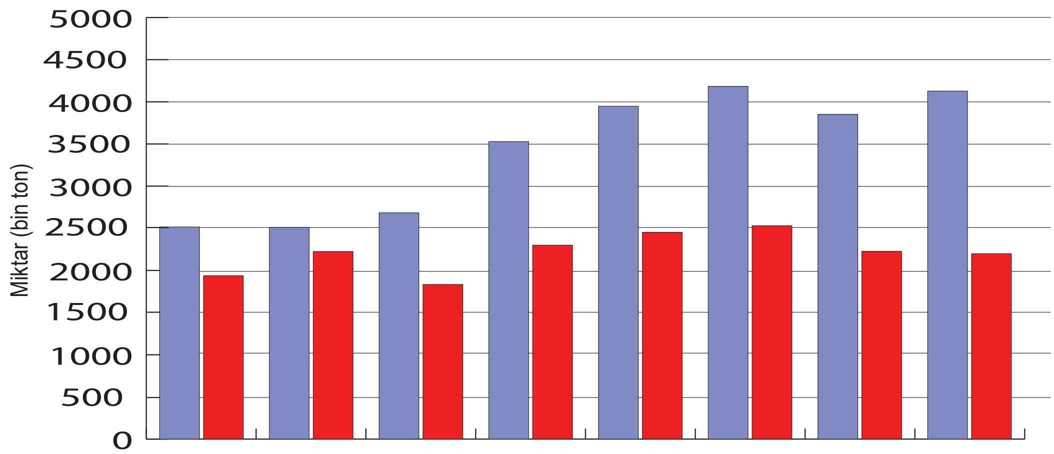
A) Betimleme yapılmıştır.

B) 1. ağızdan anlatım söz konusudur.

C) Anlatımda ikilemeden yararlanılmıştır.

D) Öznel anlatım içeren cümleler yoktur.

48. PİYASAYA SÜRÜLEN AMBALAJ MİKTARI VE GERİ KAZANILAN AMBALAJ ATIĞI MİKTARI

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Piyasaya sürülen ambalaj miktarı	2.516	2.511	2.684	3.529	3.948	4.183	3.851	4.128
Geri kazanılan ambalaj atığı miktarı	1.938	2.225	1.834	2.300	2.453	2.531	2.226	2.199

Bu grafikle ilgili verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Piyasaya sürülen ambalaj miktarının en fazla olduğu yıl 2015'tir.

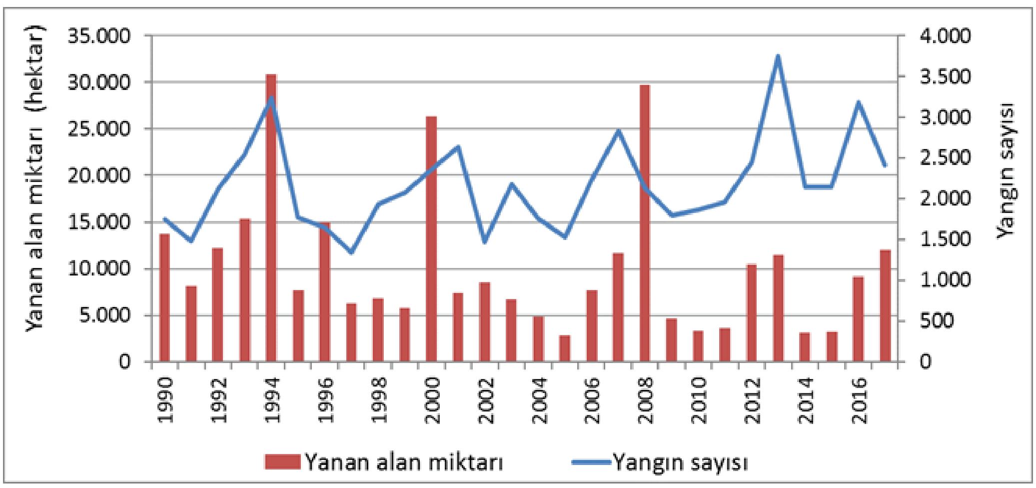
B) Geri kazanılan ambalaj atığı miktarlarında yıllara göre dalgalanmalar görülmektedir.

C) 2016 yılında piyasaya sürülen ambalaj miktarı 2014 yılından fazladır.

D) Geri kazanılan ambalaj atığı miktarının en düşük olduğu yıl 2012'dir.

49.

ORMAN YANGINLARI (1990-2017)

Bu grafikle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Yanan alan miktarının en yüksek olduğu yıl ile yangın sayısının en yüksek olduğu yıl farklıdır.

B) 2008'den sonra yangın sayısı artmasına rağmen önceki yıllara göre yanan alan miktarında azalma vardır.

C) Yanan alan miktarının en fazla olduğu yıl 1994 yılıdır.

D) 2014-2015 yıllarında çıkan yangın sayısı ile yanan alan miktarı aynıdır.

50. Köy çocukları iyi bilirler, hele de eskiler… Çocukluğumda, bana da diğerleri gibi sadece kara lastik ayakkabılar alınırdı. Hatta bu ayakkabıların da iki numara büyüğü alınır, böylece birkaç yıl o ayakkabıyı giymemiz sağlanırdı. İlkokul son sınıftayken babam büyük şehre çalışmaya gitmişti. Dört beş ayın sonunda döndüğünde kardeşimle bana spor ayakkabı almıştı. Bu mutluluğu anlatmam imkansız. Köyün en fiyakalısı biz olmuştuk, düşünün.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Unutulmayan çocukluk anısı

B) Köy çocuklarının yaşamları

C) Köy yaşamının güzelliği

D) Çocuklar arasındaki farklılık

51. Geri dönüşüm, kullanım dışında kalan geri dönüştürülebilir atık malzemelerinin çeşitli geri dönüşüm yöntemleriyle ham madde olarak imalat sürecine kazandırılmasıdır. Geri dönüşüm uzun vadede verimli bir ekonomik yatırımdır. Ham maddelerin azalması ve doğal kaynakların hızla tükenmesi sonucunda ekonomik problemler ortaya çıkmaktadır. Geri dönüşümün bu noktada ekonomi üzerinde olumlu etkileri olmaktadır.

Bu metinden geri dönüşümle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Geri dönüşüm, kaynaklarların verimli kullanımı açısından gereklidir.

B) Geri dönüşüm sayesinde atık maddeler tekrar kullanılacak hâle gelir.

C) Kaynakların giderek azalması geri dönüşümü kaçınılmaz hâle getirmiştir.

D) Geri dönüşüm kısa sürede ekonomi üzerinde olumlu etkiler yaratmaktadır.

52. **I.Şiir**

Can kafeste durmaz uçar.
Dünya bir han konan göçer.
Ay dolanır yıllar geçer.
Dostlar beni hatırlasın.

II. Şiir

Karnın yardım kazmayınan belinen
Yüzün yırttım tırnağınan elinen
Yine beni karşıladı gülünen
Benim sadık yârim kara topraktır

Aşık Veysel'den alınan bu dörtlüklerin ortak özelliği hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A) Kişileştirme yapılmıştır.

B) Abartma yapılmıştır.

C) Benzetme yapılmıştır.

D) Temaları aynıdır.

53. Bahar şenlikleri kapsamında düzenlenen Uçurtma Festivali renkli görüntüler oluşturdu. Büyükşehir Belediyesi tarafından ücretsiz dağıtılan 600 uçurtma gökyüzüne salındı. Festivale katılan aileler çocukları ile birlikte uçurtma uçurmanın keyfini çıkardı. Uçurtmalar, gökyüzünü şenlendirdi.

Bu metindeki çekimli fiillerin yapılarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Birden çok türemiş fiil vardır.

B) Birden çok birleşik fiil vardır.

C) Birden çok basit fiil vardır.

D) Çekimli fillerin yapısı aynıdır.

54. Gökyüzünün başka rengi de varmış!
Geç fark ettim taşın sert olduğunu.
Su insanı boğar, ateş yakarmış!
Her doğan günün bir dert olduğunu,
İnsan bu yaşa gelince anlarmış.
Cahit Sıtkı TARANCI

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden kaç tanesi ek eylem almıştır?

A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

55.

- Hiç bitmeyecek mi senin bu okuman?

-Bitmeyecek.

- Hiç mi?

- Hiç.

- Niyetin yazar olmak mı?

- Hayır.

-Ya?

- \- - - -

Bu karşılıklı konuşma hangi cevap ile tamamlanırsa okumanın insana kazandırdığı erdemler vurgulanmış olur ?

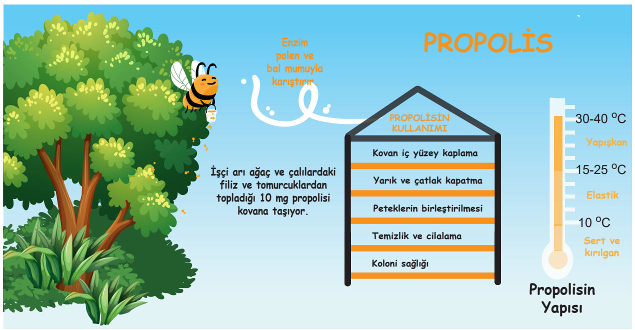
A) Şair olmak

B) İnsan olmak

C) Yenilikler keşfetmek

D) Kendime yeni bir yol çizmek

56.

Verilen görselden aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

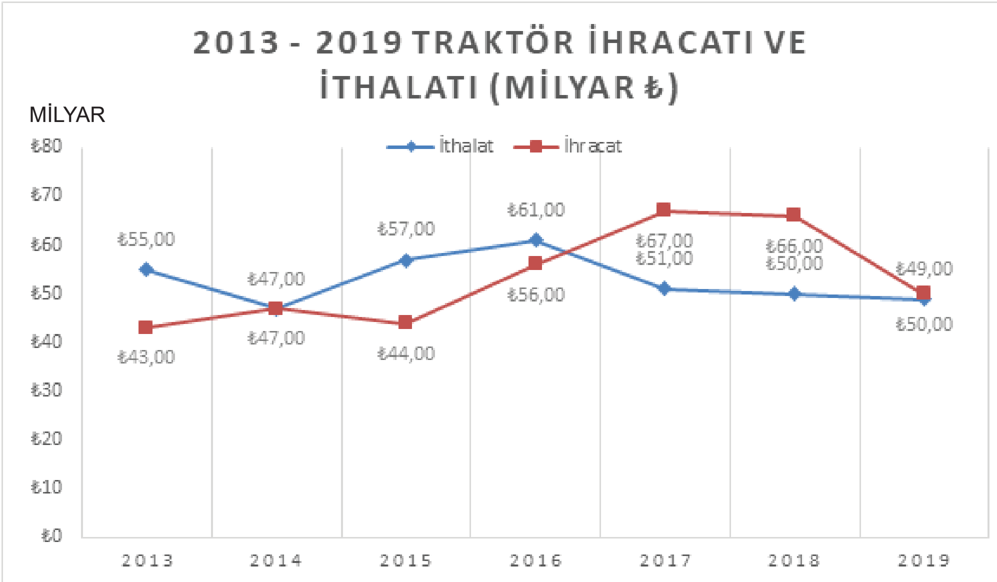
A) Propolis farklı amaçlarla kovan içerisinde birçok yerde kullanılır.

B) Propolis işçi arılar tarafından farklı bitkilerden toplanır.

C) Propolis barındırdığı vitamin ve mineraller ile tam bir şifa deposudur.

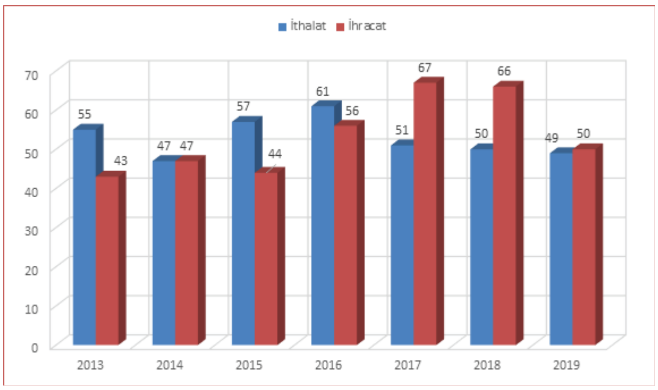
D) Farklı sıcaklık değerleri propolisin yapısını ve kıvamını etkilemektedir.

57. Aşağıdaki grafikte bir ülkenin 2013-2019 yılları arasında traktör ihracat ve ithalatı oranları verilmiştir.

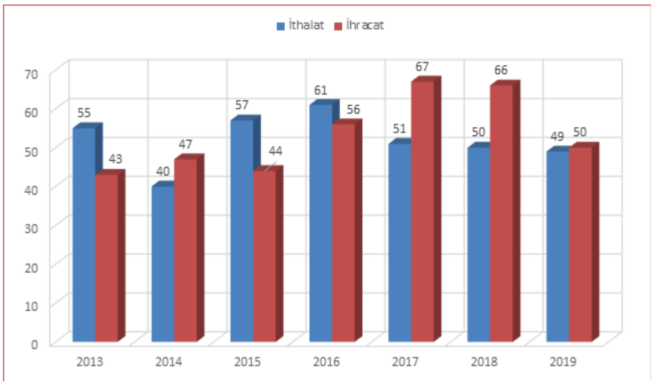

Bu verilerin sütun grafiğine aktarılmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

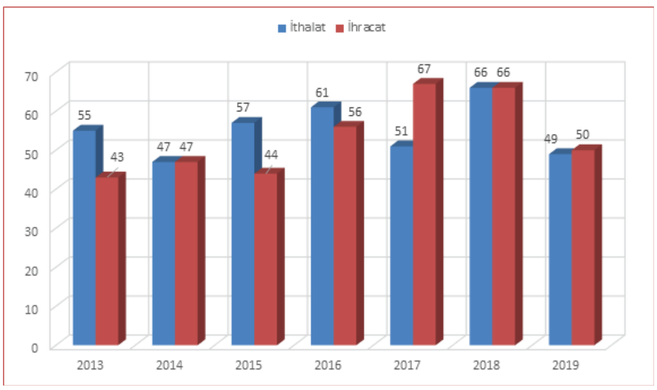
A)

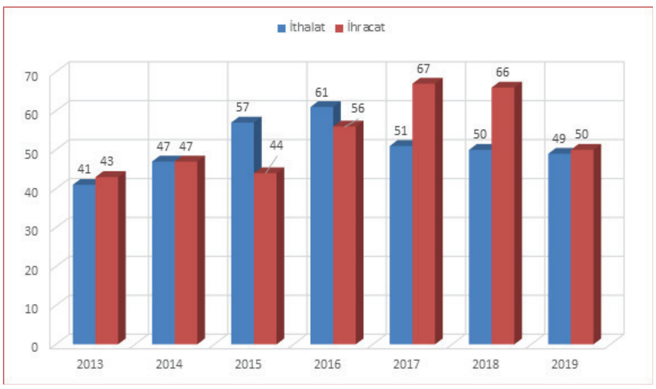

C)

B)

D)

58. Atasözlerinin bazıları, tabiat olayları hakkında halkın gözlem gücünü yansıtır. Atalarımız tabiat olaylarını sürekli izleyerek olayların nasıl oluştuğunu ve ne gibi sonuçlar verdiğini ifade etmişlerdir. **Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi doğa olayları karşısındaki gözlemi yansıtan atasözlerine örnek <u>gösterilemez</u>?**

A) Lodosun gözü yaşlı olur.

B) Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.

C) Rüzgâr eken fırtına biçer.

D) Ağustosun yarısı yaz, yarısı kıştır.

59.

....

1. SULAMA

Sulama, haftada iki defa yapılmalıdır. Temiz, oda sıcaklığında ve bir su bardağı ölçüsündeki su, orkide için idealdir. Yine haftada bir veya iki kez orkidenin yapraklarına su püskürtmek de çiçeğin nem ihtiyacını karşılamasına yardımcı olur.

2. GÜNEŞ-IŞIK

Orkide fazla güneşi sevmez, çiçekleri hemen bozulur ancak hiç güneş almayan ve loş yerde bulunması da iyi değildir.

3. BUDAMA

Orkide sapınız yeşil olduğu müddetçe hâlâ canlı demektir. Ancak sap kurumaya başlayıp kahverengi olduğunda artık çiçekte kalmasının bir yararı olmayacaktır. Kahverengi olan sapı steril bir makas ile çapraz şekilde kesip bitkiden ayırabilirsiniz. Bitki sapı yeşil iken keserseniz bu kısmı yeni bir orkide üretmek için kullanabilirsiniz.

4. SAKSI SEÇİMİ

Orkidelerin kökleri ışığa ihtiyaç duyar. Bu sebeple orkide saksısı şeffaf ve ışık geçirebilen türde olmalıdır.

Bir medya metninden alınan bu parçalar için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) ORKİDE BAKIMINDA YAŞANAN SORUNLAR

B) SAĞLIKLI BİR ORKİDE NASIL ANLAŞILIR?

C) ORKİDEDE ÇİÇEKLENMEYİ ARTTIRMAK İÇİN NELER YAPILMALI?

D) ORKİDE BAKIMI NASIL YAPILIR?

60.

MANAS DESTANI
Destanın uzunluğu son derlemelerle birlikte 600.000 dizeyi aşmıştır. Bu haliyle dünyanın en uzun destanı kabul edilmektedir.

ALP ER TUNGA DESTANI
Alp Er Tunga'nın hayatı etrafında oluşan Alp Er Tunga Destanı ne yazık ki günümüze kadar ulaşamamıştır.

ERGENEKON DESTANI
Adını Türklerin yüzyıllarca tarım yaparak, avlanarak, maden işleyerek çoğalıp yaşadıkları,etrafı aşılmaz dağlarla çevrili, kutsal bir yer olan Ergenekon'dan almaktadır.

YARADILIŞ DESTANI
Yaradılış Destanı; insanın kendini,doğayı, evreni, anlama çabasının bir ürünü olarak doğmuştur. Bu bakımdan birçok ulusun destanıdır.

TÜREYİŞ DESTANI
Birçok Türk destanında ortak motif olarak görülen bozkurt motifi, Türeyiş Destanı'nda soyu başlatan unsur olarak karşımıza çıkar.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Türeyiş Destanı'nda kullanılan motif Uygur Türklerine özgü bir motiftir.

B) Alp Er Tunga Destanı, yazıldığı döneme ait ayrıntılı bilgiler vererek döneme ışık tutmaktadır.

C) Ergenekon Destanı'nın adlandırılmasında yaşanan çevre etkili olmuştur.

D) Manas Destanı son derlemelerle birlikte dünyanın en ünlü destanı olmuştur.

61. “Geçmek” sözcüğünün TDK E-Sözlük’teki bazı anlamları aşağıdaki gibidir:

geçmek,-er

1. Bir yerden başka bir yere gitmek.
2. Bir yandan girip diğer yandan çıkmak
3. Yol, araç veya akarsu bir yerin yakınından veya içinden gitmek.

Aşağıdakilerden hangisinde “geçmek” **sözcüğü bu anlamlarından biriyle kullanılmamıştır?**

A) Süt bakracını yere bırakıp sobanın yandığı odaya geçti.

B) Bütün günüm kaybolan köpeğimi aramakla geçti.

C) Beyaz makaralı iplik iğne deliğinden çok zor geçti.

D) Kayseri’ye giderken sizin bulunduğunuz ilçeden geçeriz.

62. Aşağıda Meteoroloji Genel Müdürlüğünün Isparta iline yönelik yapmış olduğu bir duyuru verilmiştir.

(ISPARTA İL GENELİNDE FIRTINA)

Başlama Zamanı : 05.02.2020 06.00 TSİ
Bitiş Zamanı : 06.02.2020 23.59 TSİ

Yapılan son değerlendirmelere göre; Isparta il genelinde 05 Şubat 2020 Çarşamba günü sabah saatlerinden itibaren güneybatı (Lodos) yönlerden kuvvetli olarak başlayacak rüzgarın, zamanla etkisini artırarak kuvvetli ve tam fırtına (70-100 km/sa) şeklinde esmesi bekleniyor.

Fırtınanın, 06 Şubat 2020 Perşembe günü akşam saatlerinde etkisini kaybetmesi bekleniyor.

Meydana gelmesi muhtemel, çatı uçması, ağaç ve direk devrilmesi, soba ve baca gazı kaynaklı zehirlenmeler ve ulaşımda aksamalar gibi olumsuzluklara karşı dikkatli ve tedbirli olunması gerekmektedir.

Kuvvetli Rüzgar :10,8-17,1 m/sec -- 22-23 knot -- 39-61 km/saat
Fırtına :17,2-20,7 m/sec -- 34-40 knot -- 62-74 km/saat
Kuvvetli Fırtına :20,8-24,4 m/sec -- 41-47 knot -- 75-88 km/saat
Tam Fırtına :24,5-28,4 m/sec -- 48-55 knot -- 89-102 km/saat

Bu duyurunun amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanlara çeşitli tavsiyelerde bulunmak

B) Eğitim-öğretimin aksamasına engel olmak

C) İnsanları yaşanabilecek olumsuzluklara karşı uyarmak

D) Uçak seferlerini iptal ettirmek

63. Bir şeyin özelliklerini, bir olayı veya bir durumu olduğundan daha büyük veya daha küçük göstermeye **abartma** denir.
Anlatımı kuvvetlendirmek, sözün etkisini artırmak için aralarında değişik yönlerden ilgi bulunan iki şeyden zayıf olanın kuvvetli olana benzetilmesine **benzetme** denir.
İnsan dışındaki varlıklara insana özgü özelliklerin verilmesine **kişileştirme** denir.
Birbirine karşıt olan durum, kavram ve fikirlerin bir arada kullanılmasına **karşıtlık (zıtlık)** denir.

Buna göre,

İstanbul, kollarınla bağlarsın kıtaları
Haliç zümrüt yeşili gözlerin,
Âşık edersin kendine insanları,
Seni bir kere gören hayran olur.

dizelerinde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

A) Kişileştirme B) Benzetme C) Zıtlık D) Abartma

64.

Gözlerin gözlerime değince
Felâketim olurdu, ağlardım
Beni sevmiyordun, bilirdim
Bir sevdiğin vardı, duyardım

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Birleşik zamanlı fiil kullanılmıştır.

B) Ek fiil her iki görevinde de kullanılmıştır.

C) Zaman anlamı katan söz vardır.

D) Basit zamanlı fiiller kullanılmıştır.

65. Birleşik fiiller,

I. Kurallı birleşik fiiller

II. Yardımcı eylemle oluşturulan birleşik fiiller

III. Anlamca kaynaşmış birleşik fiillerden oluşur.

Buna göre aşağıdaki altı çizili birleşik fiillerden hangisi diğerlerinden farklı bir yolla oluşturulmuştur?

A) Kin gütmek yerine affettiğin zaman değer kazanırsın.

B) Yaratıcı olduğum zaman iyi bir sanatçı olabilirim.

C) Arabaya binip uzaklaşırken biz arkasından bakakaldık.

D) İşlerini bir an önce bitiriver de dışarı çıkabilelim.

66.

★	Gelen haberle tüm aile altüst oldu.
■	Haksızlığa seyirci kalmak insanlığa yapılmış en büyük kötülüktür.
◎	Ali'nin sınavı kazanmasıyla tüm aile düğün bayram etti.
▲	Aklından geçirdiği gerçekmiş gibi telaşlandı.

Sembollerle belirtilmiş cümlelerdeki deyimlerin anlamları aşağıda verilmiştir.

1. Bir olay karşısında hiçbir tepki göstermemek
2. Çok sevinç duymak, topluca neşeli bir duruma kavuşmak
3. Karışmak, birbirine geçmek, düzeni bozulmak, yıkılmak
4. Bir şeyi yapmayı düşünmek, içinden geçirmek

Buna göre deyimlerin kullanıldığı cümleler ve anlamlarının eşleştirilmesi hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	1	2	3	4
A)	■	◎	▲	★
B)	◎	■	▲	★
C)	■	◎	★	▲
D)	◎	▲	★	■

CEVAP ANAHTARI

1. **Ek fiilin cümleye kattığı anlamları, boşluklara örnekteki gibi yazınız.**

Terk edilmiş alışkanlık	Gerçekleşmemiş niyet	Kesinlik
Başkasından duyma	Küçümseme	Şart

a) Projedeki işleri yaparken kimseden yardım almamışmış. (küçümseme)
b) Güzel bir hediye almayı düşünüyorsan kitaptan daha iyisini bulamazsın. (……ŞART…………..)
c) O yıllarda biz de diğer çocuklarla mahalle maçları yapardık. (TERK EDİLMİŞ ALIŞKANLIK)
d) Sultan Hanım da yarından itibaren ev yemekleri yapacakmış. (BAŞKASINDAN DUYMA)
e) Geçen ayki doğa yürüyüşüne de katılacağını söylemişti. (GERÇEKLEŞMEMİŞ NİYET)
f) Bilinçsiz tüketim küresel ısınmayı beraberinde getirmiştir. (….KESİNLİK………)

2. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşlukları verilen deyimlerden uygun olanları ile doldurunuz.**

Leyleği havada görmek	İçine su serpilmek
Su gibi ezberlemek	Taş taş üstünde bırakmamak

Köye geri dönelim diyorsun da sel tüm evleri yıkmış, ~~taş~~ taş üstünde bırakmamış
Günlerdir gözüme uyku girmiyordu, söylediklerin - - - - rahat uyurum artık. içime su serpti
Sürekli seyahate çıkıyorsun, - - - - galiba. leyleği havada gördün
Murat Hoca'nın yöntemiyle iki günde kelimeleri su gibi ezberledi

3. **Üstelik** **Çünkü** **Hatta** **Özellikle** **Fakat**

Aşağıdaki cümleleri verilen geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanarak örnekteki gibi birleştiriniz.

- İletişim araçları dünyayı küçültmüş, dünyadaki diller arasında yoğun bir alışveriş başlamıştır.
- Türkçeye Batı dillerinden çok sayıda yabancı sözcük girmiştir.

(İletişim araçları dünyayı küçültmüş, dünyadaki diller arasında yoğun bir alışveriş başlamış özellikle Türkçeye Batı dillerinden çok sayıda yabancı sözcük girmiştir.)

- Annesi daha çok odun bulmak için dağa çıkmalarını istemişti.
- Herkes bu kışın çok sert geçeceğini söylüyordu.

Annesi daha çok odun bulmak için dağa çıkmalarını istemişti çünkü herkes bu kışın çok sert geçeceğini söylüyordu.

- Adama o kadar yardım ettim.
- Teşekkür bile etmedi.

Adama o kadar yardım ettim fakat teşekkür bile etmedi.

- Ölünceye kadar İstanbul'da kalmaya karar vermişti.
- Ailedeki büyüklerin vefatı onu bu şehirden soğutmuş, memlekete dönmeye zorlamıştı.

Ölünceye kadar İstanbul'da kalmaya karar vermişti fakat ailedeki büyüklerin vefatı onu bu şehirden soğutmuş, memlekete dönmeye zorlamıştı.

- Yeşillik beni kendine hayran bıraktı, o kadar daldım ki etrafı göremiyordum.
- Atın nereye gittiğinin farkında bile değildim.

Yeşillik beni kendine hayran bıraktı, o kadar daldım ki etrafı göremiyordum hatta atın nereye gittiğinin farkında bile değildim.

4. **Aşağıdaki atasözlerinin anlamlarını bulup eşleştirerek ortaya çıkan şifreyi bulunuz.**

	Atasözleri		Anlamları
Ör.1.	Üzüm üzüme baka baka kararır.	1	Her zaman bir arada bulunan, arkadaşlık eden kimseler, birbirlerine huy aşılar.
Ç	Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur.	T	İnsanlar küçük yaşta kolay eğitilir.
Z	Her ağaçtan kaşık olmaz.	E	Mart ayındaki şiddetli soğuklarda insanlar ellerine geçen her şeyi yakmak zorunda kalırlar.
T	Ağaç yaşken eğilir.	M	Elinden geldiği hâlde kimseye iyilik etmeyenler için kullanılan bir söz.
E	Ağacı kurt, insanı dert yer.	İ	Çocuklar ana ve babalarından öğrendiklerini yapmaya özenirler.
İ	Ağaca çıkan keçinin dala bakan oğlağı olur.	Z	Özelliği olan bir iş için sıradan birisi kullanılamaz.
V	Su uyur, düşman uyumaz.	Ç	Bakılıp onarılan şeylerden yararlanılır, bakımsız bırakılanlardan bir yarar elde edilemez.
E	Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.	E	Kurt, ağacı nasıl içten içe kemirirse dert de insanı içten içe yer bitirir.
E	Kuş, kanadına kira istemez.	V	Düşmana karşı her zaman uyanık davranmak gerekir.
M	Yağmur olsa kimsenin tarlasına düşmez.	R	Azar azar olagelen şeyler, birikerek önemli bir niceliğe ulaşacağı için küçümsenmemelidir.
R	Damlaya damlaya göl olur.	E	Kişi, kendi işi için zaten harcayacağı çabadan dolayı başkasından karşılık beklemez.

5. **Aşağıdaki deyimleri anlamlarıyla eşleştirerek şifreyi bulunuz.**

	Deyimler		Anlamları
Ör:1	Ağaç olmak	1	Bir yerde ayakta durarak çokça beklemek
Ç	Su gibi akmak	Y	Çok çalışkan
Ö	Sular seller gibi	E	Neşe ve konuşkanlığını yitirmek, susmak
Y	Arı gibi	R	Müşterisi olmayıp boş oturmak
P	Çiçeği burnunda	E	Çok gezmek
A	Kuş sütü ile beslemek	Ç	Zamanın hızla geçmesi
T	Tekeden süt çıkarmak	Ö	Bir metni yanlışsız söyleyecek kadar
E	Dut yemiş bülbüle dönmek	P	Yeni, çok taze yeni koparılmış
E	Leyleği havada görmek	A	Uzayıp giden, bir türlü sonuca bağlanamayan sorun
A	Yılan hikâyesi	T	Olamayacak şeyleri olur duruma getirmek
R	Sinek avlamak	M	Herhangi bir sebeple ne yapacağını bileme-mek, çok şaşırmak
M	Sudan çıkmış balığa dönmek	A	Eksiksiz, özenli bir biçimde beslemek

6. Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik eylemleri bulup çeşitlerini işaretleyiniz.

			Kurallı Birleşik Eylem				
	Cümleler	Yardımcı Eylemle kurulmuş Birleşik Eylem	Yeterlik Birleşik Eylemi	Tezlik Birleşik Eylemi	Sürerlik Birleşik Eylemi	Yaklaşma Birleşik Eylemi	Anlamca Kaynaşmış Birleşik Eylem
1	Bırakın da doğa size dadılık etsin.	X					
2	Bugünden itibaren düzenli çalışabilirim.		X				
3	Olumlu davranışlarıyla sonunda öğretmeninin gözüne girdi.						X
4	Sen bekleyedur biz onu görüp geleceğiz.				X		
5	Bahar gelsin; çayırları, bayırları seyredin.	X					
6	İşim acele, şu soruya bakıverir misin?			X			
7	Sınavı kazanınca ağzı kulaklarına vardı.						X
8	Ben onun bugün geleceğini hissettim.	X					
9	Bana güvenmeyenlere ben de güvenemem.		X				
10	5 Haziran Dünya Çevre Günü olarak kabul edildi.	X					
11	O konuşmaya başlayınca onu kimse susturamaz.		X				
12	Ayşe ayaktayken öğretmen sınıfa giriverdi.			X			
13	Maçta arkadaşı ittirince düşeyazdı.					X	

7. Ek fiilin iki görevi vardır:

1. İsim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapmak
2. Çekimlenmiş (basit zamanlı) fiillere eklenerek onları birleşik zamanlı yapmak

Bu tabloya göre cümlelerde ek fiilleri bulup görevlerini ilgili yerlere yazınız.

	Cümleler	Ek-fiilin görevi
1	Uzun süre nefes almadan su altında kalmıştı.	2.Görevi
2	Tren uzaklaştıkça tekerlek sesleri de uzaklaşıyordu.	2. Görevi
3	Seda'nın uykusu bir kuş uykusu kadar hafifti.	1. Görevi
4	Odanın diğer tarafında kardeşi uyuyordu.	2. Görevi
5	Yaşlı ve çok zayıftı annesi.	1. Görevi
6	Yorganın üzerine mantosunu da atmıştı.	2. Görevi
7	Hasta bir koyun gibi hırıltılar çıkararak öksürüyordu.	2. Görevi
8	Yavrusunu tarlaya kadar götürürdü.	2. Görevi
9	Bu onun için hiç de kolay bir iş değildi.	1. Görevi
10	Ama hiç şikâyet etmezdi.	2. Görevi
11	İlk torununa bakmak için katlanamayacağı fedakârlık yoktu.	1. Görevi
12	Gece yarısı olmasına rağmen Seda'nın gözüne uyku girmiyordu.	2. Görevi
13	Daha neler gelecekti başlarına?	2. Görevi
14	Evleri tamamlanmamıştı henüz.	2. Görevi
15	Kerpiç duvarların düzlenmesi, sıvası işleri vardı daha.	1. Görevi
16.	Hâlâ görür gibiydi o günleri.	1. Görevi
17.	Hiç unutamayacağı bir gündü o.	1. Görevi
18	Akrabalarına verecekleri hediyeleri hazırlıyorlardı.	2. Görevi
19	Dereden çiçeklerin taze kokusu gelirmiş.	2. Görevi
20	Hemen yakında bir bıldırcının ötüşü duyulsaydı...	2. Görevi
21	Hayatlarında her şey sade, açık ve kaygısızmış.	1. Görevi

8. **Aşağıdaki metinde yay ayraç içinde gösterilen yerlere uygun noktalama işaretini koyunuz.**

Ah (,) Küçük Prens (!) Huzurlu yaşamını yavaş yavaş anladım (.) Uzun süre (,) tek eğlencen kendini gün batımlarının dinginliğine kaptırmak olmuş (.) Bu yeni ayrıntıyı (,) dördüncü günün sabahında bana söylediklerinden anladım (.)

(-) Gün batımını izlemeye bayılırım (.) Haydi (,) gidip gün batımını izleyelim (!)

9. Dizelerdeki söz sanatlarını karşılarına yazınız.

Dizeler	Söz sanatı
Son yaprağımı savurdum rüzgâra Yapayalnızım göğe uzanan dallarımla	Konuşturma Kişileştirme
Uçurtmalar bekliyor rüzgârı Çocukların ellerinden uzanmak için göğe	Kişileştirme
Nazlı yardan kem haberler geliyor Dostlarım ağlıyor düşmanlar gülüyor	Karşıtlık (Tezat)
Çocukluğum altın başaklarda saklı Parlak, bereketli, özlem dolu	Benzetme

10. Aşağıdaki cümlelerde yer alan fiillerin yapılarını işaretleyiniz.

	Cümleler	Basit Fiil	Türemiş Fiil	Birleşik Fiil
1	Kadın, başını kaldırıp bana baktı.	X		
2	Üç aydır üzerinde çalıştıkları projeyi tamamladılar.		X	
3	Yıllar sonra rastladı birbirlerine iki kardeş.		X	
4	Dün indirimdeyken alıverseydi keşke istediğini.			X
5	Dünya, salgın hastalıklara karşı çaresiz kalıyor.			X
6	Filmin başından sonuna kadar güldük.	X		
7	Uzakta bir çam gölgesinden olanları seyrederdim.			X
8	Toplantıda konuşulanları başından sonuna kadar yazdım.	X		

11. Aşağıda verilen dörtlüklerdeki ses benzerliklerini yazınız.

Onu tarihe sorun, yoktur eminim bir eşi,
O güneş yüzlü, güneş sözlü, güneşler güneşi!
Sözü halkın dilidir, gözleri hakkın ateşi,
O güneş yüzlü, güneş sözlü, güneşler güneşi!
Yusuf Ziya Ortaç

Çekin halay, çalsın durmadan sazlar
Çekin ağır ağır, halay düzülsün.
Süzülsün oyunlar, süzülsün nazlar
İnce beller, mahmur gözler süzülsün.
Ahmet Kutsi Tecer

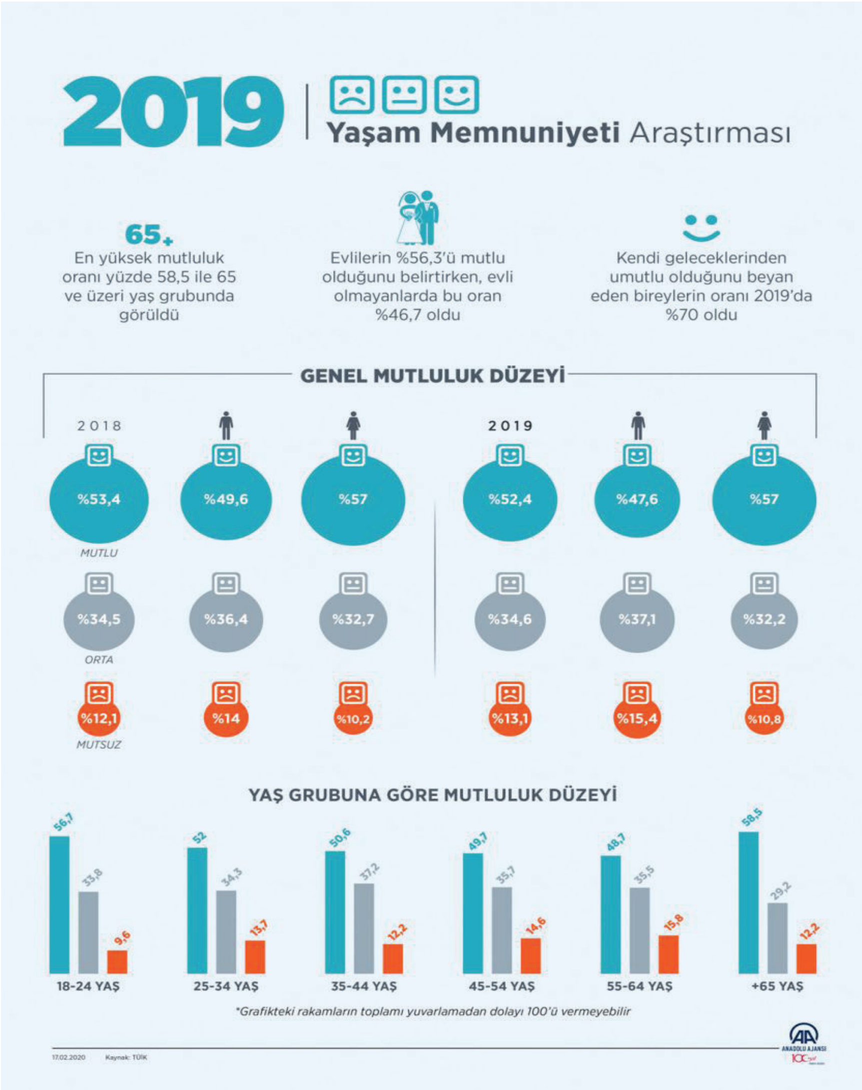
-eşi
O güneş yüzlü, güneş sözlü, güneşler güneşi!
-azlar
-üzülsün

12. Aşağıdaki deyimleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

1	Renkten renge girmek	A	Bir şeye erişmeyi çok istemek
2	Mangalda kül bırakmamak	B	Yetersiz araçlarla, sürekli ve sabırlı bir biçimde çalışıp işi başarmaya çalışmak
3	Can atmak	C	Korkudan veya utançtan yüzünün rengi değiş-mek
4	İğne ile kuyu kazmak	D	Yapamayacağı şeyleri söylemek

1) C 2) D 3) A 4) B

13.

Verilen görsele göre aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

1) Yapılan araştırmaya göre en yüksek mutluluk oranı……65 yaş üstü……. yaş grubundadır.

2) Mutlu olan kadınların oranı erkeklere göre daha……yüksektir……..

3) 2019 yılında mutlu insan sayısı 2018'e göre…düşüktür…………

4) En mutlu yaş aralığı ……65 yaş üstü……..iken en mutsuz yaş aralığı……55-64'tür……….

14. Yazın her zamanki gibi köye gitmiştik. Dayım köydeki Yanartaş'ı bu sefer kesinlikle görmemiz için ısrar etti. Biz de dedemin traktörüne doluşup tozlu, çakıllı, toprak yollardan geçerek dağın yamacındaki akarsuyun yanında durduk. Dayım eliyle ileride bir yeri işaret ederek "İşte, orada!" dedi. Suyun sesi, yemyeşil ağaçların ortasında duran irice, kırmızı renkli bir taş hepimizin bir anda dikkatini çekmişti.

Bu metindeki hikâye unsurlarını ilgili bölümlere yazınız.

OLAY	KİŞİLER	YER (MEKÂN)	ZAMAN
Yaz tatilinde Yanartaş'ın görmeye gidilmesi	1. kişi anlatıcı, dayı	Köy	Yaz mevsimi

15. **Aşağıdaki metindeki boşlukların içine uygun noktalama işaretlerini getiriniz.**

Doğa (;) insanın içinde yaşadığı (,) nefes aldığı (,) hayat bulduğu yerdir (.) İnsan her şeyini doğadan karşılar (:) İçtiğimiz su (,) yediğimiz sebze ve meyveler (,) aldığımız oksijen (...) Peki (,) bunların kıymetini ne kadar biliyoruz (?)

16. Aşağıdaki cümlelerdeki fiillerin yapıları sembollerle gösterilmiştir.

□ Mehmet, matematik sorularını zorlanmadan çözüverdi.
Birleşik Fiil

◎ Bu olayın ne kadar önemli olduğunu kavradı.
Basit Fiil

△ Kobe Bryant anısına anma töreni düzenlendi.
Türemiş Fiil

buna göre,

Barış Manço 20 Ocak 1943 yılında dünyaya geldi. Müzikle lise yıllarında tanıştı. Onuncu plağı "Dağlar Dağlar" ile büyük ses getirdi. 1971 yılında "Kurtalan Ekspres" adlı müzik grubunu kurarak ilk klibini çekti. Müzik kimliğinin yanında çocuk ve aileye yönelik programlar da yaptı. 31 Ocak 1999'da kalp krizi geçirerek hayatını kaybetti. Devlet sanatçısı unvanı bulunan Barış Manço için devlet töreni yapıldı.

Metindeki fiilleri sembollere göre sınıflandırınız.

□ dünyaya geldi, kaybetti

◎ getirdi, çekti, yaptı

△ tanıştı, yapıldı

17. Aşağıdaki cümlelerde ek eylem alan sözcüklerin altlarını çiziniz.

- Dün sabah kahvaltı yapmadan evden çıkmıştı.
- Verilen uyarılara rağmen yapacağından geri kalmıyordu.
- Bu yapılanları görebiliyorsan neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilirsin.
- Sallanan koltuğunda uyuklayarak zaman geçirmek Hüseyin Efendi'nin en büyük zevkidir.
- Bu kitap en çok satanlar listesinde birinci sıradadır.
- Akdeniz Bölgesi'nde ılıman havanın iç bölgelere sokulmamasının nedeni dağların denize paralel olmasıdır.
- Bölgedeki verimli tarım alanlarının varlığı ve iklimin elverişli olması tarım ürünlerinin çeşitliliğini artırmıştır.

18. "Doğa bizim her şeyimizdir evladım: anamız, babamız, evimiz…" diye anlatmaya başladı yanımda oturan, görmüş geçirmiş olduğu her hâlinden belli olan ihtiyar. Hava gittikçe kararıyordu. Güneş etraftan elini ayağını tamamen çekmiş ve bizimle çoktan vedalaşmıştı. Yalnız karşımızdaki dağların doruklarına atılmış kırmızı bir bez gibi rüzgârla hafif hafif kıpırdıyordu.

Bu metinle ilgili verilenlerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

(D) Metnin kahramanı ihtiyar adam ve yazardır.

(D) Olay akşam saatlerinde yaşanmıştır.

(Y) Olay bir yolculuk esnasında yaşanmıştır.

(D) Metinde "deneyimli" anlamına gelen bir kelime grubu vardır.

(D) Metinde benzetmeden yararlanılmıştır.

(Y) Metinde "kendinden geçmek" anlamına gelen bir deyim kullanılmıştır.

19. Her geçen gün nüfusun artmasıyla beraber insanların tüketim maddeleri de aynı oranda artış göstermektedir. Bu maddelerden çıkan atık madde miktarı da artmaktadır. Birçok atık; evlerimizde, iş yerlerimizde veya okullarımızda bilinçli bir şekilde geri dönüşüm odaklı farklı alanlarda biriktirilmesi ile ekonomiye geri kazandırılarak enerji, su, doğal kaynaklar gibi birçok alanda tasarruf yapmamızı sağlar.

Metinde geçen bazı sözcüklerin anlamları verilmiştir. Bu sözcükleri bularak anlamına uygun boşluklara yazınız

Nüfus: Bir ülkede, bir bölgede, bir kentte, bir köyde oturanların tümü.

Tüketim: Üretilen veya yapılan şeylerin kullanılıp harcanması.

Atık: Üretimden tüketime kadar olan tüm aşamalarda ortaya çıkan ve kullanıcının işine yaramayan maddelerin tamamı.

Bilinç: Kendi etkinliğinin farkında olan, şuurlu.

Ekonomi: İnsanların yaşayabilmek için üretme, ürettiklerini bölüşme biçimlerinin ve bu faaliyetlerden doğan ilişkilerin bütünü, iktisat.

Tasarruf: Tutum

20. Hava hiç de soğuk değildi. Oysaki zangır zangır titremeye başlamıştım. Hızlı yürümemize rağmen aynı yerde sayıp duruyor gibiydik. Bugüne kadar çok dağ yürüyüşü yapmıştım. Lakin bu başkaydı. Hem çok zordu hem de beni geri iten bir şeyler vardı. Hatta bu defa grubun beni özgür bırakması için yalvarmıştım. Ne yazık ki bütün bu girişimlerim sonuçsuz kalmıştı.

Bu metinde geçen geçiş ve bağlantı ifadelerinin altını çiziniz.

21 ve 22. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Allah'ın günü ev, okul; okul, ev. Oysa her gün okula giderken ya da eve dönerken önünden geçtiğim büyük yıkıntının orada neler görmezdim. Ben yaşta, benden büyük üç dört, kimi zaman beş altı çocuk, türlü türlü oyunlar oynarlardı. "Birdirbir!" deyip koşa koşa gelerek orta yerde iki büklüm duran bir çocuğun sırtına eliyle basar basmaz bacaklarını kaldırıp atlıyorlar. Halbuki ben evde birazcık hoplasam aşağıdan, yukarıdan "Ayy, evi başımıza yıkacak!" gibi sesler yansırdı.

21. **Bu metinde ek eylem almış fiilleri aşağıya yazınız.**

görmezdim, oynarlardı, yansırdı

22. **Bu metinde geçen deyimleri bularak anlamlarını tahmin ediniz. Tahmininizin doğru olup olmadığını deyimler sözlüğünü kullanarak kontrol ediniz.**

DEYİM	TAHMİNİM	SÖZLÜK ANLAMI
Allah'ın günü	- - - -	hemen hemen her gün
iki büklüm	- - - -	öne doğru eğilmek
başına yıkmak	- - - -	harap etmek, zor durumda bırakmak

23. Gök bilimcilere göre kış, güneş ışınlarının Oğlak Dönencesi'ne dik geldiği tarihte başlar. Bu tarih genellikle 21 Aralık'a denk gelir ve bundan sonra gündüzler uzar. Ancak iklim verilerini kaydederken ve karşılaştırırken kullanılan tarihlerin belirli olması önemlidir ve bu nedenle meteorolojik kışın başlangıcını işaretlemek için 1 Aralık tarihi sabit olarak kullanılır. Elbette bu tarihler kuzey yarımküre için geçerlidir. Kışa dair asıl ilginç olanıysa bu mevsimin Dünya'nın Güneş'e en yakın olduğu zaman yaşanmasıdır. Genelde mevsimlerin Güneş'e yakınlık ve uzaklıkla ilgili olduğu düşünülür. Oysa bu durum yerkürenin ekseninin eğik olmasına bağlıdır. Eksenin eğik olması güneş ışınlarının farklı açılarda yeryüzüne gelmesini sağlar ve bu sayede mevsimler oluşur.

Bu metinle ilgili verilen bilgilerin doğru olanlarına D, yanlış olanlarına Y yazınız.

(D) Kuzey yarımkürede en kısa gündüz, 21 Aralık'tadır.
(Y) Dünya Güneş'ten uzaklaşınca kış mevsimi başlar.
(Y) Aralık, güney yarımküre için kışın ilk ayıdır.
(D) Güneş ışınlarının farklı açıları mevsimleri oluşturur.
(D) Dünya'nın ekseni eğik olmasaydı mevsimler oluşmazdı.

24. Yağmur damlası genelde " damla" şeklinde resmedilir. Aslında yüzey geriliminin molekülleri bir arada tuttuğu düşünülürse su damlası küre şeklindedir. Ancak düşmeye başladığında ve diğer yağmur damlalarıyla çarpıştıkça büyür ve şekli değişir. Hava direncinin de işe karışmasıyla su damlasının alt kısmı düzleşir, daha da büyüdüğünde bir fasulye gibi görünür.

Aşağıdaki kutucuğa cevabı bu metin olan bir soru yazınız.

Yağmur damlasının şekli nasıldır?

25. B
26. C
27. D
28. B
29. A
30. B
31. D
32. C
33. D
34. D
35. C
36. C
37. D
38. C
39. B
40. C
41. A
42. C
43. B
44. A
45. C
46. A
47. D
48. C
49. B
50. A
51. D
52. C
53. A
54. C
55. B
56. C
57. A
58. C
59. D
60. C
61. B
62. C
63. C
64. D
65. A
66. C

meb.gov.tr